

Regionstyrelsen §§ 1-21

Tid: 2017-01-31, kl 13:00-16:45

Plats: Regionens Hus, sal A

§ 7 **Motion – Seniorskort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga**

Diarienummer: RJL 2016/1287

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

- Bifalla första att-satsen om att en utredning görs för att se hur ett seniorskort ska se ut i Region Jönköpings län.
- Avslå andra och tredje att-satsen om att införa ett seniorskort under en provtid och att genomföra en utvärdering.

Reservationer

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har inkommit med en motion om att satsa på de äldre i kollektivtrafiken i form av ett seniorskort. I motionen föreslås att en utredning görs för att se hur ett seniorskort kan komma att se ut, samt att kortet införs under en provtid och därefter utvärderas.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från TIM 2017-01-24
- Protokollsutdrag från presidiet 2017-01-11
- Tjänsterskrivelse daterad 2017-01-11
- Faktaunderlag daterad 2016-11-16
- Protokollsutdrag från presidiet daterad 2016-11-03
- Motion Seniorskort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Carina Ödebrink, Annica Nordqvist och Mikael Ekvall yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Rune Backlund yrkar bifall till nämndens förslag tillika föreliggande förslag om bifall till första att-satsen och avslag på andra och tredje att-satsen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att styrelsen beslutar i enlighet med föreliggande tillika nämndens förslag.

Regionstyrelsen §§ 1-21

Tid: 2017-01-31, kl 13:00-16:45

Votering begärs med följande voteringsproposition:
JA för bifall till föreliggande tillika nämndens förslag.
NEJ för bifall till motion.

JA röstar: Maria Frisk, Rune Backlund, Jimmy Henriksson, Malin Olsson, Martin Hytting, Anna-Karin Yngvesson, Samuel Godrén och Malin Wengholm.

NEJ röstar: Marcus Eskdahl, Jeanette Söderström, Jonas Nilsson, Rachel De Basso, Annica Nordqvist, Mikael Ekvall och Carina Ödebrink.

Styrelsen beslutar att bifalla första att-satsen och avslå andra och tredje att-satsen.

Beslutet skickas till
Regionfullmäktige

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Malin Wengholm
Ordförande

Rachel De Basso

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Strand

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

§§ 1-11

Tid: 2017-01-24 kl.13.00-16.40

Plats: Rosensalen, Rosenlunds vårdcentrum

§8 **Motion - Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga**

Diarienummer: RJL 2016/1287

Beslut

Nämnden beslutar att

- bifalla första att-satsen omen utredning görs för att se hur ett seniorkort skall se ut i Region Jönköpings län
- avslå andra och tredje att-satsen om att införa ett seniorkort under en provtid och att genomföra en utvärdering

Reservationer

Socialdemokraterna och miljöpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har inkommit med en motion om att satsa på de äldre i kollektivtrafiken i form av ett seniorkort. I motionen föreslås att en utredning görs för att se hur ett seniorkort kan komma att se ut, samt att kortet införs under en provtid och därefter utvärderas.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från presidiet 2017-01-11
- Tjänsterskrivelse daterad 2017-01-11
- Faktaunderlag daterad 2016-11-16
- Protokollsutdrag från presidiet daterad 2016-11-03
- Motion Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Jeanette Söderström (S) för partigrupp S och MP yrkar bifall till motionen.

Anders Gustafsson (SD) yrkar bifall till första att-satsen, att en utredning görs för att se hur ett seniorkort skall se ut i Region Jönköpings län. Och vill för Sverigedemokraterna få följande antecknat

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

§§ 1-11

Tid: 2017-01-24 kl.13.00-16.40

i protokollet.

”Sverigedemokraterna föreslog i budget för 2016 att en utredning skulle göras om subventionerad kollektivtrafik till äldre. För att ta ställning i ett skarpt förslag behövs ett bra beslutsunderlag som utreder kostnader, vilka tider och vilken ålder som ska gälla för seniorkortet.”

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att första attsatsen bifalls och att andra och tredje att satserna avslås i enlighet med presidiets förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Regionstyrelsen

Vid protokollet

Linda Byman

Justeras

Rune Backlund
ordföranden

Anders Gustafsson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Strand

Presidium nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Tid: 2017-01-11 kl.08.30-11.25

Plats: Regionens hus sal B

§7 **Motion - Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälsa-, jämställdhets och hållbarhetsfråga**

Diarienummer: RJL 2016/1287

Beslut

Presidiet föreslår nämnden besluta att

- Motionen avslås

Sammanfattning

Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har inkommit med en motion om att satsa på de äldre i kollektivtrafiken i form av ett seniorkort. I motionen föreslås att en utredning görs för att se hur ett seniorkort kan komma att se ut, samt att kortet införs under en provotid och därefter utvärderas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-16

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Ordföranden yrkar att motionen avslås då frågan om införande av ett seniorkort har prövats i samband med regionfullmäktiges behandling 2016-11-01—02 §111 budget med verksamhetsplan 2017 och flerårsplan 2018-2019 . Ett förslag om införande av ett särskilt seniorkort avslogs av fullmäktige

Elin Rydberg meddelar att Socialdemokraterna yrkar bifall till motionen och återkommer vid nämndens sammanträde.

Beslutet skickas till

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Vid protokollet

Linda Byman

Presidium nämnd för trafik, infrastruktur och miljö

Tid: 2017-01-11 kl.08.30-11.25

Justeras

Rune Backlund
ordförande

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Strand

Region Jönköpings län

Regionfullmäktige

Motion – Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga

Förslag till beslut

Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö föreslår regionfullmäktige besluta att

- Motionen avslås

Sammanfattning

Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har inkommit med en motion om att satsa på de äldre i kollektivtrafiken i form av ett seniorkort. I motionen föreslås att en utredning görs för att se hur ett seniorkort kan komma att se ut, samt att kortet införs under en provtid och därefter utvärderas.

Information i ärendet

Annica Nordqvist (MP), Carina Ödebrink (S) och Mikael Ekvall (V) föreslår i motionen att:

- En utredning görs för att se hur ett seniorkort skall se ut i Region Jönköpings län
- Ett seniorkort därefter införs på en provtid på 2 år
- En utvärdering av seniorkortet genomförs efter 1,5 år

Förslaget i motionen är att en satsning görs på de äldre genom att införa ett seniorkort inom kollektivtrafiken. För några år sedan infördes ett ungdomskort som har blivit en succé, nu är det dags att ett sådant grepp också tas för seniorerna. Seniorkortet ska möjliggöra resor till ett mycket förmånligt pris, förslagsvis under den delen av dygnet som benämns lågtrafiktid. Olika varianter av seniorkort har prövats i landet med mycket positiva resultat.

Även Pensionärsorganisationerna i Jönköpings kommun har inkommit med en framställan om ett speciellt senior busskort. Förslaget i framställan är att det införs ett periodkort för seniorer som är lika förmånligt som ungdomskortet. Förslag framställs även på att införa ett ”Period rullator” likt kortet Period barnvagn som i dag finns i stadstrafiken.

Ett förmånligt ungdomskort infördes 2015. Förutom syftet att erbjuda ett kort som de flesta föräldrar har råd att köpa till sina ungdomar var syftet att lära länets ungdomar att åka kollektivt redan i tidig ålder. På så sätt ökar sannolikheten att de fortsätter att åka kollektivt även när de blir vuxna. Man kan i statistiken se att det naturliga annars är att flertalet övergår till bilen efter ungdomsåren.

Region Jönköpings län har i dag inget seniorkort i produktsortimentet. Däremot erbjuder Jönköpings kommun (Period 75+) och Gislaveds kommun (Period 75+) seniorkort till ett pris som är lägre än priset för det vanliga månadskortet. De kommunspecifika korten finansieras av respektive kommun avseende den delen som understiger det av Regionfullmäktige fastställda priset. Enligt tidigare beräkningar skulle det kosta ca 9 mnkr per år att införa ett seniorkort som gäller inom hela Jönköpings län.

Den möjlighet som resenärerna i dag har är att köpa ett reskassakort där priserna jämfört med enkelbiljettspriset är reducerade med fyrtio procent under lågtrafiktid. Syftet med detta är att alla som har möjlighet att åka på andra tider än då den största pendlingen sker ska kunna göra det till ett förmånligt pris. Denna resenärsgrupp kan t.ex. utgöras av personer som är pensionärer (seniorer) men även av de som är föräldralediga, sjukskrivna, arbetslösa eller av annan anledning inte är tvungna att pendla till skola eller arbete morgon och kväll. Ett annat syfte med reducerade priser under lågtrafiktid är att sprida ut resandet över dygnet och på så vis inte behöva köpa in fler fordon än nödvändigt.

Lågtrafikpriser gäller under följande tider:

Helgfri måndag-torsdag kl. 09-14 och kl. 18-23

Helgfri fredag kl. 09-14

Lördag- söndag och helgdag kl. 04-18

Det är viktigt att fördelen med att erbjuda lägre priser under lågtrafiktid marknadsförs på ett bra sätt. För att öka resandet under lågtrafiktid har därför Regionfullmäktige i budget 2017 tagit beslut om att Länstrafiken ska genomföra en riktad marknadsföringskampanj till personer över 70 år.

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Carl-Johan Sjöberg
Trafikdirektör

Presidium Nämnd för Trafik, infrastruktur och miljö

Tid: 2016-11-03 kl.08.30-12.05

Plats: Regionens hus, sal B

§15 **Motion; Seniorkort inom kollektivtrafiken, en
folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga**

Diarienummer: RJL 2016/1287

Beslut

Presidiet beslutar att

- Regionledningskontoret får i uppdrag att ta fram ett faktaunderlag till presidiets sammanträde i december.

Vid protokollet

Linda Byman

Justeras

Rune Backlund
ordförande

Rätt utdraget,
Intygar

Anneli Andersson

Motion – Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga

Inledning

Med anledning av motion från Annica Nordqvist (MP), Carina Ödebrink (S) och Mikael Ekvall (V) lämnas information i ärendet till nämnden för trafik, infrastruktur och miljö. Efter behandling i presidiet skrivs förslag till beslut.

Information i ärendet

Faktaunderlag seniorkort inom kollektivtrafiken

Annica Nordqvist (MP), Carina Ödebrink (S) och Mikael Ekvall (V) föreslår i motionen att:

- En utredning görs för att se hur ett seniorkort skall se ut i Region Jönköpings län
- Ett seniorkort därefter införs på en provtid på 2 år
- En utvärdering av seniorkortet genomförs efter 1,5 år

Förslaget i motionen är att en satsning görs på de äldre genom att införa ett seniorkort inom kollektivtrafiken. För några år sedan infördes ett ungdomskort som har blivit en succé, nu är det dags att ett sådant grepp också tas för seniorerna. Seniorkortet ska möjliggöra resor till ett mycket förmånligt pris, förslagsvis under den delen av dygnet som benämns lågtrafiktid. Olika varianter av seniorkort har prövats i landet med mycket positiva resultat.

Även Pensionärsorganisationerna i Jönköpings kommun har inkommit med en framställan om ett speciellt senior busskort. Förslaget i framställan är att det införs ett periodkort för seniorer som är lika förmånligt som ungdomskortet. Förslag framställs även på att införa ett ”Period rullator” likt kortet Period barnvagn som i dag finns i stadstrafiken.

Ett förmånligt ungdomskort infördes 2015. Förutom syftet att erbjuda ett kort som de flesta föräldrar har råd att köpa till sina ungdomar var syftet att lära länets ungdomar att åka kollektivt redan i tidig ålder. På så sätt ökar sannolikheten att de fortsätter att åka kollektivt även när de blir vuxna. Man kan i statistiken se att det naturliga annars är att flertalet övergår till bilen efter ungdomsåren.

Region Jönköpings län har i dag inget seniorkort i produktsortimentet. Däremot erbjuder Jönköpings kommun (Period 75+) och Gislaveds kommun (Period 75+) seniorkort till ett pris som är lägre än priset för det vanliga månadskortet. De kommunspecifika korten finansieras av respektive kommun avseende den delen som understiger det av Regionfullmäktige fastställda priset. Enligt tidigare beräkningar skulle det kosta ca 9 mnkr per år att införa ett seniorkort som gäller inom hela Jönköpings län.

Den möjlighet som resenärerna i dag har är att köpa ett reskassakort där priserna jämfört med enkelbiljettspriset är reducerade med fyrtio procent under lågtrafiktid. Syftet med detta är att alla som har möjlighet att åka på andra tider än då den största pendlingen sker ska kunna göra det till ett förmånligt pris. Denna resenärsgрупп kan t.ex. utgöras av personer som är pensionärer (seniorer) men även av de som är föräldralediga, sjukskrivna, arbetslösa eller av annan anledning inte är tvungna att pendla till skola eller arbete morgon och kväll. Ett annat syfte med reducerade priser under lågtrafiktid är att sprida ut resandet över dygnet och på så vis inte behöva köpa in fler fordon än nödvändigt.

Lågtrafikpriser gäller under följande tider:

Helgfri måndag-torsdag kl. 09-14 och kl. 18-23

Helgfri fredag kl. 09-14

Lördag- söndag och helgdag kl. 04-18

Det är viktigt att fördelen med att erbjuda lägre priser under lågtrafiktid marknadsförs på ett bra sätt. För att öka resandet under lågtrafiktid har därför Regionfullmäktige i budget 2017 tagit beslut om att Länstrafiken ska genomföra en riktad marknadsföringskampanj till personer över 70 år.

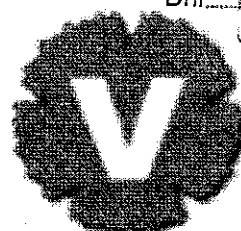
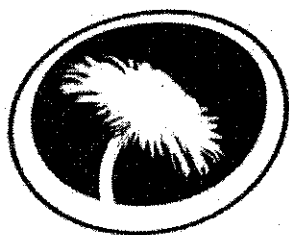
REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Carl-Johan Sjöberg
Trafikdirektör

2016-04-20

Dnr. RJK 2016/12 SF

MOTION

Till Regionfullmäktige, Region Jönköpings län

Seniorkort inom kollektivtrafiken, en folkhälso-, jämställdhets och hållbarhetsfråga

Satsa på de äldre i kollektivtrafiken.

Kollektivtrafik ur ett nationellt perspektiv.

Kollektivtrafik styrs idag av nationella transportpolitiska mål beslutade av riksdagen. Det övergripande målet är att *"säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet"*.

De transportpolitiska målen handlar om att skapa tillgänglighet och jämlikhet i resandet över hela Sverige. De handlar också om vikten av ett välfungerande transportsystem med inkluderad kollektivtrafik. Människor skall kunna pendla till arbete, skola och andra samhällsfunktioner. Ett robust och effektivt transportsystem med god kapacitet är en viktig förutsättning för jobb, socioekonomisk sammanhållning och god utveckling för hela landet. Det kollektiva resandet bidrar också särskilt till en sund livsmiljö och ett ekologiskt hållbart samhälle.

Kollektivtrafik ur ett regionalt perspektiv.

Den regionala kollektivtrafiken har en viktig roll för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Ett väl utbyggt kollektivtrafiknät är tillika en stark utvecklingskraft i en region.

Parisavtalet som nyligen undertecknats, pekar på ett tydligt klimatansvar som varje kommun, region och land måste ta. Koldioxidnivåerna måste sänkas för att förhindra global uppvärmning. Utsläpp per personkilometer av kväveoxider och partiklar minskas drastiskt i kollektivt resande i förhållande till privatbilsåkande. Om fler åkte kollektivt skulle det resultera i en klart bättre miljö. Färre bilar i tätorten ger en trevligare, lugnare stad med mindre buller. Den samhällsekonomiska vinsten skall inte förringas.

Ett sätt att öka det kollektiva resandet är att göra det attraktivt och enkelt för människor.

Region Jönköpings län har tidigare infört ett ungdomskort för det kollektiva resandet. Det har blivit en stor succé.

Nu är det dags att ett sådant grepp också tas för seniorerna.

Aktivt åldrande – ett smart åldrande!

Många forskningsrapporter visar, att äldre personer med aktiv livsstil lindrar det kognitiva åldrandet och det medför en friskare ålderdom. Starka belägg finns för att aktivitet formar det kognitiva åldrandet och att det tillsammans med rörelse och motion ger ett friskare liv. Att underlätta för och

upprätthålla aktiviteter efter avslutat arbetsliv är därför mycket viktigt. Här kan det kollektiva resandet spela stor roll.

Många äldre använder egen bil till att ta sig till olika evenemang och tillställningar. Då den äldre sedan av olika anledningar inte kan köra bil längre, kanske av svag ekonomi eller hälsoskäl, blir tillvaron ofrivilligt passiv.

Undersökningar har visat att personer som är vana att åka kollektivt fortsätter med det även i hög ålder. Men har man aldrig åkt kollektivt är det en hög tröskel att börja åka buss eller tåg på äldre dagar. För att förändra invanda mönster och uppmuntra till ett kollektivt åkande tidigare i livet, istället för privatbilsåkande, är enkelhet och tillgänglighet viktiga moment.

Ett populärt och kundvänligt sätt är att erbjuda seniorkort med möjlighet att resa mycket förmånligt. En riktigt låg/ingen kostnad för resor, förslagsvis under lågtrafik, har prövats i många delar av landet, med mycket positiva resultat. Det kollektiva resandet har ökat markant och tröskeln att börja åka kollektivt har minskat.

Effekter som noterats där Seniorkort har införts:

- Det blir ett minskat antal färdtjänstresor.
- Livskvaliteten för de äldre har ökat. Att kunna hålla kvar aktiviteter och få tillhörighet till de sociala sammanhang, som man hade i yngre år, har effekter på individens hälsa och välbefinnande.
- En mer jämställd ekonomi.
- Fler resenärer tryggar svaga linjer.
- Även trafiksäkerhetsaspekten har uppmärksammats, då färre bilar är på vägarna.
- När fler äldre väljer bort bilen och åker kollektivt, får det effekt på koldioxidutsläpp och partiklar och därmed på uppsatta klimatmål.

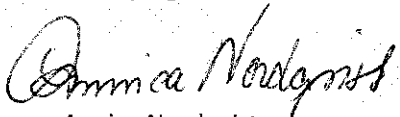
Miljöpartiet de gröna, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet yrkar med hänvisning till ovanstående:

Att en utredning görs för att se hur ett Seniorkort skall se ut i Region Jönköpings län

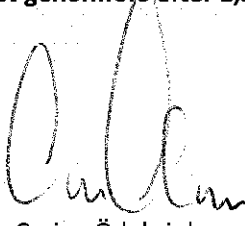
Att ett Seniorkort därefter införs på en provtid på 2 år

Att en utvärdering av Seniorkortet genomförs efter 1,5 år

Jönköping 2016-04-11

Annica Nordqvist
Miljöpartiet de gröna

Carina Ödebrink
Socialdemokraterna

Mikael Ekvall
Vänsterpartiet